

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van een subsidie aan het lokaal loket kinderopvang**

Definitieve goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit;
- het advies van de Raad van State nr. 64.051/1 van 5 november 2018.

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Voorliggend ontwerpbesluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018 (VR 2018 2007 DOC.0917/1 en DOC.0917/2).

De Vlaamse regering zet in op toegankelijke en flexibele kinderopvang. Om deze reden werd geëvalueerd in welke mate er in het decreet en de uitvoeringsbesluiten onbedoelde belemmeringen zitten voor een kwaliteitsvolle en flexibele kinderopvang.

De huidige regeling voor flexibele opvang (geregeld in het Subsidiebesluit van 22 november 2013) is complex, houdt drempels in met betrekking tot de toegankelijkheid en houdt mogelijks geen rekening met de reële noden en behoeften van (potentiële) gebruikers van dit aanbod omdat hier onvoldoende zicht op is.

Om aanbod en vraag op elkaar af te stemmen werd een traject opgestart waarbij zowel gezinnen als een ruime groep van uiteenlopende stakeholders (ook van buiten de kinderopvangsector) werden betrokken. Niet alleen werden de noden en behoeften bij (potentiële) gebruikers van kinderopvang getoetst, maar ook aan de aanbodzijde werd onderzocht wat de mogelijkheden en struikelblokken zijn. Alle informatie vergaard tijdens het exploratief onderzoek (nog aangevuld met praktijkbezoeken) werd gebundeld en leidde tot het volgende voorstel:

- Aanpassen van het aanbod (ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang) en uitbreiden van het aanbod, wat aanleiding geeft tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang;
- Voorzien van een dispatcher, die als functie heeft gezinnen wegwijs te maken en hulp te bieden specifiek bij het zoeken naar een flexibele opvangplaats. Rekening houdend met de decretale opdrachten m.b.t. een lokaal loket kinderopvang, is het evident dat deze rol van dispatcher bij de lokale loketten kinderopvang kan worden gelegd.

Lokale loketten kinderopvang zijn een belangrijke hefboom in het realiseren van een toegankelijke en flexibele kinderopvang. Het zijn immers neutrale informatie- en ondersteuningspunten voor alle gezinnen met een vraag naar kinderopvang, in de vorm van een netwerk van actoren relevant voor kinderopvang. Ze zijn vooral van belang bij atypische opvangvragen waaronder vragen naar dringende opvang of naar opvang met verruimde openingsmomenten. Het decreet opvang baby's en peuters voorziet dat in elke gemeente één lokaal loket is. Uit de enquête van eind 2016 blijkt echter dat slechts in één op de 5 gemeenten een lokaal loket actief is en dat heel wat lokale besturen duidelijke richtlijnen en ondersteuning afwachten om hier verder werk van te maken.

Dit heeft geleid tot de volgende acties:

- het wijzigen van de huidige regeling voor flexibele opvang, via ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang;
- een nadere regeling voor het lokaal loket kinderopvang, via ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende een subsidie aan voor het lokaal loket kinderopvang;
- het wijzigen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 houdende de voorwaarden voor de erkenning en de subsidiëring van gemandateerde voorzieningen, coördinatiepunten en flexibele opvangpools van doelgroepwerknemers, de voorwaarden voor de toestemming en de subsidiëring van lokale diensten buurtgerichte buitenschoolse opvang, en de voorwaarden voor een aanvullende subsidie voor organisatoren met een vergunning groepsopvang en een plussubsidie; dat als volgt wordt gewijzigd:
  - o de subsidie voor coördinatiepunten wordt stopgezet, en geheroriënteerd naar de subsidie voor lokale loketten kinderopvang (zie ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende een subsidie het lokaal loket kinderopvang);
  - o de subsidie voor flexibele opvangpools baby's en peuters wordt stopgezet, en geheroriënteerd naar de subsidie voor ruimere openingsmomenten en dringende kinderopvang (zie ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, wat betreft flexibele opvang).

De wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 maakt dus heroriëntering mogelijk op het vlak van de lokale loketten, met het oog op het ondersteunen van ouders in de zoektocht naar passende opvang, en op het vlak van flexibele kinderopvang, met het oog op het vernieuwde aanbod flexibele opvang. De huidige coördinatiefunctie van de gemandateerde voorzieningen heeft immers gelijkaardige opdrachten als het lokaal loket en het is dus niet logisch dat deze naast elkaar zouden blijven bestaan. Ook de opdrachten van de flexibele opvangpools van de gemandateerde voorzieningen worden op die manier gestroomlijnd met de nieuwe regelgeving inzake flexibele opvang voor de groepsopvang.

De subsidie voor flexibele opvangpools buitenschoolse opvang en de subsidie voor lokale diensten buurtgerichte buitenschoolse opvang blijft behouden. Dit in afwachting van een hervorming van de subsidiëring voor buitenschoolse opvang.

Ook de aanvullende subsidie, vanuit WSE, voor de inschakelingstrajecten van de doelgroepwerknemers lokale diensteneconomie voor vergunde organisatoren met plussubsidie blijft behouden.

1.2 Context

Het decreet van 20 april 2012 houdende kinderopvang van baby's en peuters bevat het decretaal kader voor de lokale loketten kinderopvang. Om de zoektocht naar kinderopvang te vergemakkelijken voor de gezinnen, en aldus de toegankelijkheid tot kinderopvang te verbeteren, worden er lokale loketten kinderopvang opgericht.

Onder lokaal loket kinderopvang wordt verstaan (artikel 1, 10°, van het decreet van 20 april 2012): een neutraal informatie- en ondersteuningspunt voor gezinnen met een vraag naar kinderopvang, in de vorm van een netwerk van actoren die relevant zijn voor kinderopvang. Opgemerkt wordt dat deze definitie sowieso geldt en niet meer herhaald hoeft te worden in huidig besluit.

De opdrachten voor de lokale loketten kinderopvang worden decretaal vastgelegd (artikel 13 van voormeld decreet), en worden nader uitgelegd in de memorie van toelichting bij het voormelde decreet.

Samengevat, zijn de opdrachten vierdelig:

1° het coördineren van de registratie van vragen naar opvangplaatsen;

2° het informeren van de gezinnen over vrije opvangplaatsen. Belangrijk hierbij is de aandacht voor de meest kwetsbare gezinnen en de vraag naar flexibele opvangplaatsen.

3° het actief investeren in het uitbouwen van een netwerk met de organisatoren van kinderopvang en instanties die werken met gezinnen met jonge kinderen en die mogelijk een behoefte aan kinderopvang kunnen hebben. Het lokaal loket kinderopvang kan dan ook actieve ondersteuning bieden aan kinderopvangvoorzieningen in functie van het kunnen realiseren van de voorrangregels vermeld in artikel 8 en 9 van het decreet van 20 april 2012.

4° het bundelen van beschikbare informatie over de realiteit inzake vraag en het vastgestelde vrije aanbod in functie van informatie en advies ter zake aan de lokale besturen, de kinderopvangvoorzieningen en Kind en Gezin.

In het decreet is voorzien dat de Vlaamse Regering nadere regels kan ontwikkelen en budget voorzien op basis waarvan Kind en Gezin een subsidie kan toekennen aan de lokale actor die de organisatie van het lokaal loket kinderopvang op zich neemt.

Opgemerkt wordt dat er een globaal overzicht van alle bestaande, werkende lokale loketten opgenomen zal worden op de website van Kind en Gezin. Elk functionerend lokaal loket kinderopvang kan zich dus melden bij Kind en Gezin, ook als het (nog) geen subsidie krijgt zoals voorzien door het voorliggend ontwerpbesluit.

1.3 Gevolggevingen advies Raad van State

De Raad van State verleende advies 64.051/1 op 5 november 2018.

Hieronder worden de aanpassingen opgenomen naar aanleiding van dit advies:

- De aanhef is aangepast;
- Er werd ingevolge considerans 3.2 van het advies, een artikel 10 ingevoegd dat een interne bezwaarprocedure organiseert. Er zal bezwaar mogelijk zijn bij Kind en Gezin. Weliswaar zal dit zo georganiseerd worden dat het bezwaar behandeld wordt door andere personen dan deze die de initiële beslissing hebben genomen.
- In artikel 3 werd ingevolge considerans 3.3 van het advies, de opdracht met betrekking tot buitenschoolse opvang en lokaal sociaal beleid geschrapt, bij gebrek aan rechtsgrond om dit op te leggen. Uiteraard kan een lokaal loket kinderopvang deze opdrachten facultatief opnemen;

De Raad van State heeft verder nog een opmerking over de toepassing van artikel 13, tweede lid van het decreet van 20 april 2012 voor een lokaal bestuur. Dit artikel is evenwel duidelijk: ook een lokaal bestuur kan beschouwd worden als de initiatiefnemer of de structuur die aangewezen kan worden binnen een Lokaal Overleg Kinderopvang om een lokaal loket kinderopvang te organiseren, en dit niet enkel wanneer er in eerste instantie geen initiatiefnemer wordt aangeduid.

Naast de aanpassingen naar aanleiding van het advies van de Raad van State worden nog de volgende aanpassingen aangebracht:

- In artikel 1 werd de definitie van "Kind en Gezin" geschrapt gezien deze al opgenomen is in het decreet op basis waarvan dit besluit is genomen;
- In artikel 2 werd verduidelijkt dat een rechtspersoon zonder winstoogmerk, een private of een publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk kan zijn;
- In artikel 3 werd een verduidelijking aangebracht met betrekking tot de term 'het aantal unieke opvangvragen' die geregistreerd moeten worden. Uiteraard kan niet verwacht worden dat een lokaal loket kinderopvang elke vraag die er binnen een werkingsgebied leeft registreert, maar enkel deze vragen die centraal gesteld worden bij het lokaal loket kinderopvang;
- In artikel 4 werd een verduidelijking aangebracht met betrekking tot het feit dat het voorziene subsidiebedrag een bedrag voor een volledig kalenderjaar is, waaruit volgt dat indien het lokaal loket geen volledig jaar actief is, de subsidie verhoudingsgewijs herberekend wordt;
- Er werd een artikel 14 ingevoegd dat een overgangsbepaling bevat met betrekking tot de overgang van de ondersteuning als gemandateerde voorziening naar de ondersteuning als lokaal loket. De financiering van deze overgangsregeling wordt voorzien binnen het beschikbare budget, vermeld in artikel 4, aangezien in de startfase nog niet in alle gemeentes lokale loketten zullen geïnstalleerd zijn.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1 Financiële weerslag van het voorstel (en vereiste kredieten)

Het lokaal loket Kinderopvang zal gesubsidieerd worden vanuit het geheeroriënteerde budget van de gemandateerde voorziening. Dit budget bedraagt 918 019,89 euro.

Dit budget wordt verhoogd met 200 000 euro (uit de uitbreidingsbeleid jeugdhulp, meer bepaald voor preventieve gezinsondersteuning).

Het finaal budget voor het lokaal loket bedraagt dus 1 118 019,89 euro.

Het bedrag van de subsidie wordt berekend conform artikel 22 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning. De herberekening gebeurt om de 5 jaar.

Het globaal subsidiebedrag van 1 118 019,89 euro wordt geïndexeerd volgens vermelde indexformule in voorliggend ontwerp.

Concreet

Binnen de budgettaire marges wordt er rekening gehouden met de bovenvermelde parameters en de formule, en wordt er een bedrag per lokaal loket bepaald.

Conclusie

Voorliggend ontwerp omvat de subsidieregels met betrekking tot het lokaal loket kinderopvang. De subsidiëring hiervan gebeurt binnen een gesloten budget. (volgt spilindexoverschrijding).

2.2 Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer JVE/AVP/18/0223 werd verleend op 18 mei 2018.

De Inspectie van Financiën gaat akkoord met het voorstel, en stelt dat het begrotingsakkoord vereist is.

2.3 Begrotingsakkoord

Het gunstig begrotingsakkoord werd verleend op 12 juli 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg;
- 5 conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/213 van 25 mei 2018.

5.2 RIA

De onderbouwing van het dossier, zoals afwegingen of motivering, is verweven doorheen de andere rubrieken van de nota.

5.3 Zorginspectie

Zorginspectie werd geconsulteerd en heeft geen bemerkingen bij voorliggend voorstel.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar definitieve goedkeuring aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende toekenning van een subsidie aan het lokaal loket kinderopvang.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN